

“My mission is to create a world where we can live in harmony with nature”.

Jane Goodall

Jaarverslag 2023

Jane Goodall Instituut
Nederland

WWW.JANEGOODALL.NL

Van hoop naar actie!

Veerkracht is cruciaal gebleken in het aangaan van de diverse wereldwijde uitdagingen – van conflicten tot het dringende vraagstuk van klimaatverandering. Te midden van alle onzekerheid in deze wereld wil ik benadrukken hoe diep we allemaal met elkaar verbonden zijn op deze planeet.

Mijn boodschap draait om actie en het belang van de collectieve kracht die we bezitten om echt een positieve impact te maken. Dankzij veerkracht, samenwerking en een gezamenlijke toewijding aan verandering hebben we als JGI-gemeenschap bewezen dat we niet alleen in staat zijn om problemen aan te pakken, maar ook om een gevoel van eenheid te creëren dat grenzen overstijgt.

Ik wil echt de geweldige inspanningen van lokale gemeenschappen en het inspirerende leiderschap van jonge mensen die vol passie werken aan een betere toekomst, in de schijnwerpers zetten. Hun toewijding en inzet voor positieve verandering zijn een ware bron van hoop in een wereld die vaak voor grote uitdagingen staat.

En laten we zeker niet vergeten onze dankbaarheid uit te spreken naar de supporters die achter de schermen hebben gestaan, en die met hun vrijgevigheid en geloof in onze missie tastbare stappen mogelijk hebben gemaakt naar een duurzamere en compassievolle wereld.

Laten we samen deze reis van verandering voortzetten. De uitdagingen zijn misschien groot, maar samen hebben we de kracht en vastberadenheid om echt een verschil te maken. Laten we samen met nieuwe energie, die zo nodige positieve verandering teweegbrengen.

Samen kunnen we écht het verschil maken; vanuit het JGI netwerk en in samenwerking met onze donateurs, partners en Roots & Shoots groepen. Hiervoor ben ik iedereen, die op eigen wijze bijdraagt aan een betere wereld voor mens, dier en natuur, zeer dankbaar.

Dr. Jane Goodall

**“Rustiger aan doen?
Ik ben bijna 90, mijn tijd
begint op te raken dus ik moet
juist extra vaart maken!”**

DR JANE GOODALL TIJDENS HAAR BEZOEK
AAN NEDERLAND, EIND APRIL 2023

Inhoudsopgave

COLOFON

Stichting Het Jane Goodall Instituut Nederland

H. Zwaardemakerstraat 8, 1402 VE Bussum

info@janegoodall.nl

www.janegoodall.nl

IBAN NL27 INGB 0000 0030 26

KVK-nummer: 30147557

Vormgeving

Jane Klein

Foto's

Roy Borghouts, Lennart Stolte, Martin Kuivenhoven, Shawn Sweeney, Tim Cole, Fernando Turmo, Chimp Eden JGI South Africa, Kibale Chimpanzee Project, Carlos Drews, Nick Riley, Jane Goodall Institute Tanzania, the Jane Goodall Institute, Institut Jane Goodall Democratic Republic of the Congo, Robert Ratzer, Rob Sassor en Chimpanzee Sanctuary & Wildlife Conservation Trust.

VOORWOORD 3

1 WE BRENGEN SAMEN 4
Missie en visie 4
Aanpak 5
Impactdoelen en meetindicatoren 5
Ambities dichterbij 6	5 WIJ BEDANKEN 30
Onze partners 30
Onze vrijwilligers 30
Onze donateurs 31
Onze adoptanten 31
Nalatenschappen 31
Bevriende organisaties 31
2 PROJECTEN IN KAART 7	6 ORGANISATIE 32
Het bestuur 32
Het team 32
3 PROGRAMMA'S 8
Bescherming van chimpansees 8
Opvang van chimpansees 10
Herbebossing 16
Agroforestry 20
Jane Goodall's Roots & Shoots 22	7 JAARREKENING 33
Toelichting jaarrekening 33
Toelichting balans 35
Toelichting baten en lasten 37
Personeelskosten 39
Samenstelling bestuur 39
4 EVENEMENTEN 24
25-jarig bestaan JGI Nederland 24
Jane bezoekt Nederland 25
In de media 25	

Voorwoord

De Koninklijke onderscheiding voor Jane is het eerste wat in me op komt als ik terugdenk aan 2023. Als ik mijn ogen even dicht doe, zie ik weer die staande ovatie van 2000 mensen in het World Forum in Den Haag, nadat Christianne van der Wal, de Minister van Natuur en Stikstof, Dr. Jane Goodall heeft benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau. Een eerbetoon namens heel Nederland voor haar levenslange inzet voor de natuur in het algemeen en voor de leefomgeving van chimpansees in het bijzonder. Kippenvel!

Als voorzitter van het Jane Goodall Instituut Nederland, dat in 2023 25 jaar bestond, blijf ik me verbazen over Jane's invloed in Nederland en wereldwijd. De miljoenen mensen die zij heeft geïnspireerd, en nog altijd inspireert, om in harmonie te leven met dier en natuur. De miljoenen die ze weet te raken met haar positieve en hoopgevende boodschap dat ieder mens het verschil kan maken, elke dag weer. En bovenal de miljoenen meisjes en vrouwen die Jane, met haar girlpower avant la lettre, heeft aangemoedigd om hun dromen na te jagen.

Jane's driedaagse bezoek aan Nederland barstte van de hoogtepunten, maar ik wil er hier graag nog eentje uitlichten: Jane's ontmoeting met onze Circle of Hope, die we in 2023 hebben samengesteld. Jane's Circle of Hope bestaat uit een groep bijzondere en gedreven Nederlanders die zich helemaal herkennen in de visie van Jane, door haar worden geïnspireerd in hun werk en zodoende haar gedachtegoed en levenswerk helpen voortzetten. Stuk voor stuk werken ze aan een gezonde planeet waarin de mens in harmonie leeft met zijn omgeving en ieder individu het verschil maakt. Wie deze bijzondere Nederlanders zijn? Dat leest u op pagina 28.

Graag nodig ik u allemaal uit om Jane's visie te omarmen en onze organisatie te ondersteunen. In het alledaagse leven, op de plek waar u werkt, of in welke hoedanigheid dan ook. We kunnen niet achterover leunen en hopen dat het goed komt met de wereld om ons heen. Hoop, zo herinnert Jane ons keer op keer, draait om actie. Laten we samen in actie komen!

AdJan Brouwer
Voorzitter Jane Goodall Instituut Nederland

“Ik ontmoette veel jonge mensen die de hoop hadden verloren. Sommigen waren depressief, anderen apathisch. Dit is mijn poging om de hoop terug te brengen die we nodig hebben om van richting te kunnen veranderen.”

DR. JANE GOODALL

WE BRENGEN SAMEN

Dr. Jane Goodall richtte het Jane Goodall Institute (JGI) in 1977 op ter bescherming van de bedreigde chimpansees en hun leefgebieden. Inmiddels is JGI een wereldwijde organisatie met 34 kantoren in vele landen met tienduizenden vrijwilligers. Het Jane Goodall Instituut Nederland, opgericht in 1998, maakt deel uit van deze wereldwijde organisatie. In 2023 viert het Jane Goodall Instituut Nederland haar 25-jarig bestaan.

Missie

Het Jane Goodall Instituut Nederland zet zich in voor de duurzame bescherming van chimpansees en hun leefgebieden in nauwe samenwerking met de lokale bevolking. Daarnaast streeft de stichting ernaar om jongeren te inspireren en in staat te stellen om bij te dragen aan een betere wereld door middel van het jongerenprogramma Roots & Shoots Nederland.

Visie

Een gezonde planeet waarin mens, dier en natuur in harmonie samenleven en ieder individu het verschil maakt.

Het Jane Goodall Institute steunt projecten in Afrika die gericht zijn op de bescherming van chimpansees en hun leefgebieden. Deze projecten worden uitgevoerd in nauwe samenwerking met de lokale bevolking in Afrika die deze projecten actief ondersteunen en deze op termijn zelfstandig kunnen dragen. Daarnaast inspireert, stimuleert en faciliteert de organisatie jongeren in Nederland om zich in te zetten voor een betere wereld via het Roots & Shoots programma.

Aanpak

Om een waardevolle bijdrage te leveren aan onze impact heeft het Jane Goodall Instituut Nederland de volgende kernpunten vastgesteld:

- Het ondersteunen van de chimpansee- en natuurbeschermingsprojecten in Afrika;
- Het vergroten van de naamsbekendheid van het Jane Goodall Instituut in Nederland;
- Het werven van fondsen bij particulieren, fondsen en bedrijven ten behoeve van het beschermen van chimpansees en hun leefgebieden;
- Het inspireren en betrekken van het Nederlandse publiek om in actie te komen voor een betere wereld;
- Het ontwikkelen en uitrollen van het Roots & Shoots jongerenprogramma in Nederland;
- Het groeien van de organisatie van het Jane Goodall Instituut Nederland.

Impactdoelen en meetindicatoren

Impactdoelen	Meetindicatoren
Opvangen van chimpansees	<ul style="list-style-type: none"> • Welzijn van chimpansees volgens de hoogste standaard (voedsel, hygiëne, gezondheidszorg, ontwikkeling van chimpansees)
Tegengaan ontbossing	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal hectare gemonitord • Aantal hectare nieuw beschermd gebied
Tegengaan stroperij en illegale handel	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken handhaving • Aantal handhavingsteams ondersteund • Aantal verwijderde valstrikken
Herbebossing	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal bomen geplant
Educatie lokale bevolking omtrent natuurbescherming inclusief duurzame landbouw	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal mensen en gemeenschappen (bv. lokale boeren) bereikt • Aantal trainers opgeleid, gefaciliteerd en geëquipeerd
Wetenschappelijk onderzoek naar het gedrag van chimpansees	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal onderzoeksprojecten gesteund
Jongerenprojecten voor een betere wereld stimuleren en faciliteren	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal Roots & Shoots projecten opgezet door jongeren • Aantal jongeren bereikt met Roots & Shoots toolkit/workshop • Aantal workshopleiders opgeleid, gefaciliteerd en geëquipeerd

WE BRENGEN SAMEN

Ambities dichterbij

In 2023 zijn de volgende stappen gezet met onze organisatie:

- Met de start van **Jane's Circle of Hope** in 2023 hebben we een groep inspirerende Nederlanders die – in Jane's voetsporen – haar boodschap van hoop verder uitdraagt en anderen wil inspireren om in actie te komen voor een betere wereld voor mens, dier en natuur. Dit draagt bij aan onze naamsbekendheid in Nederland.
- Ten aanzien van het jongerenprogramma **Roots & Shoots** hebben we met behulp van onze partner Accenture de nieuwe strategie verder uitgewerkt. In de kern hebben we ons gericht op samenwerking met partners om op te schalen. Zowel wat betreft het wekken van interesse voor Roots & Shoots bij (groepen) jongeren als het vervolgens activeren van deze jongeren om in actie te komen.
- In 2023 zijn de eerste stappen gezet met samenwerkingspartners om ons bereik onder jongeren te vergroten. De samenwerking met **SpaceBuzz** werd in april aangekondigd tijdens Jane's bezoek aan Nederland. SpaceBuzz is het educatieprogramma van astronaut André Kuipers, waarbij kinderen onder andere een virtual reality ervaring beleven in een raketvoertuig.
- In samenwerking met het **Museon-Omniversum** in Den Haag zijn we een verkennende fase gestart om de mogelijkheden te onderzoeken voor een potentiële samenwerking. Ons voornaamste doel hiermee is om onze naamsbekendheid in Nederland te vergroten en heel Nederland weer kennis te laten maken met Jane.
- Met betrekking tot het werven van fondsen hebben we samen met Accenture onderzocht of we bij kunnen dragen aan **carbon offsetting**. De conclusie is dat deze markt de komende decennia zal blijven groeien en dat we vanwege ons non-profit uitgangspunt in combinatie met de lokale kennis en relaties van onze chapters in Afrika en onze inclusieve lokale werkwijzen, ons in een unieke positie bevinden. De volgende stap is om de krachten van de overige chapters te bundelen en samen projecten te definiëren die voldoen aan de criteria hiervoor. In 2023 is een aanpak uitgewerkt die wereldwijd

schaalbaar is. In 2024 gaan we op zoek naar een eerste project om de ontwikkelde aanpak in de praktijk te brengen.

- Dit jaar is verder geïnvesteerd in de **website** en de migratie naar een nieuw **CRM-systeem**. Daarbij is de bestaande data uit verschillende systemen geïntegreerd in één systeem, wat een belangrijke stap voorwaarts betekent in de professionalisering van onze organisatie en het optimaliseren van het klantcontact met onze donateurs en relaties.

'It's so important for young people to believe that they have the power to change the world.'

DR. JANE GOODALL

PROJECTEN IN KAART

TANZANIA € 46.562

GreenChoice herbebossingsproject

Bomen planten door de lokale bevolking voor de bescherming van het leefgebied van de chimpansees rondom Gombe National Park.

OEGANDA € 27.319

- **Opvangcentrum Ngamba Island € 15.566**

Voor het opvangen en verzorgen van 52 chimpansees en het plaatsen van geboortebepurende implantaten tijdens medische checks.

- **CHIMP Kibale Snare Removal Team & Vet Intervention Clinic € 11.753**

Voor het verwijderen van valstrikken en beschermen van chimpansees in Kibale National Park door anti-stroperij rangers. En daarnaast voor het verlenen van eerste hulp aan gewonde chimpansees in het wild door lokale dierenartsen in Kibale National Park en de voorbereidingen voor de bouw van een dierenkliniek.

REPUBLIEK CONGO € 25.000

Opvangcentrum Tchimpounga

Voor het opvangen en verzorgen van 157 chimpansees.

ZUID-AFRIKA € 7.500

Opvangcentrum Chimp Eden

Voor het opvangen en verzorgen van 33 chimpansees.

Bescherming van chimpansees

De bescherming van chimpansees in het wild staat centraal in de projecten die wij ondersteunen. Hiermee willen we voorkomen dat chimpansees uiteindelijk terecht komen in opvangcentra, waarna terugkeer in het wild nagenoeg onmogelijk is. Al lopen er wel veelbelovende onderzoeken naar herintroductie in het wild. Naast het tegengaan van bedreigingen zoals het verlies van leefgebied en stroperij, beschermen we ook actief door te patrouilleren in de natuurgebieden, vallen onklaar te maken en illegale handel op te sporen.

BESCHERMING VAN CHIMPANSEES IN HET WILD

Kibale National Park, Oeganda

We ondersteunen al 16 jaar het Snare Removal Team in Kibale National Park. Het team werkt in de frontlinie tegen stroperij. Maar liefst 25% van de chimpansees die leven in de nabijheid van dorpen raken gewond of worden gedood door valstrikken. De vallen worden gezet om kleine antilopensoorten zoals duikers of bushbokken te vangen, maar helaas raken ook regelmatig chimpansees hierin verstrikt.

De rangers van het Kibale Snare Removal Team lopen dagenlange patrouilles om stropers op heterdaad te betrappen en om vallen onschadelijk te maken. Op dit moment zijn er drie verschillende ranger teams en 1 team captain voor het verwijderen van strikken. Deze teams, met elk een eigen teamleider, opereren onafhankelijk van elkaar maar kunnen ook samenkomen om een groter team te vormen wanneer nodig. In 2023 hebben deze teams in totaal 763 patrouilles

PROGRAMMA'S

gelopen en zijn er 682 valstrikken verwijderd. Ook werd er tijdens een van de patrouilles een aap gered uit een valstrik. Er werden er 383 illegale activiteiten van vooral illegale houtkap ontdekt en zijn er 18 arrestaties verricht.

Geregeld treft het Snare Removal Team chimpansees of andere dieren aan die in een val terecht zijn gekomen. Dan wordt de hulp van het Vet Intervention Team ingeschakeld. Deze mobiele dierenartsen staan voortdurend paraat om gewonde dieren ter plaatse te verzorgen. Als deze dieren niet meer terug de wildernis in kunnen, worden ze ondergebracht in een opvangcentrum. De bouw heeft vertraging opgelopen als gevolg van procedures en het verzamelen van handtekeningen. Deze processen zijn afgerond in 2023, waardoor de bouwwerkzaamheden kunnen beginnen in 2024.

Betrokkenheid van de lokale bevolking is essentieel in het beschermen van het bos en de chimpansees. Daarom is een andere belangrijke doelstelling het geven van voorlichting over behoud van de natuur en de chimpansees en de nadelige gevolgen van jacht en illegale handel in bushmeat. Dat gebeurt door het geven van presentaties, deel te nemen aan evenementen gericht op natuurbehoud en door nauw samen te werken met een mobiele gezondheidskliniek die dorpen in afgelegen gebieden bezoekt.

Ondanks de voortdurende uitdagingen van lokale rebellen die deze regio teisterden en soms onze activiteiten van het team beperkten, boekte het project aanzienlijke vooruitgang op het gebied van natuurbehoud in en rond het nationale park.

Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door de financiële steun van onze partners Accenture en Stichting Weteringschans.

De bescherming van chimpansees in Kibale National Park is lastig. Ondanks het verbod op stroperij worden er veel vallen geplaatst. Hoewel ze gericht zijn op het vangen van antilopen en andere dieren, raken er ook veel chimpansees in verstrikt. Vaak moeten ledematen worden geamputeerd en soms overlijden chimpansees aan de verwondingen. Naar schatting zijn er zo'n 15.000 vallen in het gebied.

IN CIJFERS

- ♥ 763 patrouilles gelopen, dag en nacht
- ♥ 682 valstrikken onklaar gemaakt
- ♥ Geen gevallen van jagen met netten aangetroffen, wel 3 olifantenvalkuilen waarin geen resten werden aangetroffen
- ♥ 1 L'Hoest meerkat werd gered uit een val
- ♥ 4 dieren, waaronder 1 aap, werden dood aangetroffen in de vallen
- ♥ 1 olifant en 1 waterbok zijn gestorven als gevolg van andere vormen van stropen
- ♥ 7 gevallen waarbij wild is gestorven door onbekende oorzaken
- ♥ 383 illegale activiteiten die niet gerelateerd waren aan jagen
- ♥ 18 arrestaties verricht tijdens patrouilles, waarvan sommige bestonden uit meerdere stropers
- ♥ 4 veterinaire ingrepen voor het verwijderen van vallen, waarvan 3 bij chimpansees in Kibale en daarbuiten 717 olifanten en 1.423 apen

Opvang van chimpansees

Het Jane Goodall Instituut Nederland ondersteunt drie opvangcentra voor chimpansees. Op Ngamba Island, Oeganda worden 52 chimpansees opgevangen, 157 chimpansees leven in de opvang in Tchimpounga, Republiek Congo, en in Chimp Eden, Zuid-Afrika leven nog eens 33 chimpansees in de opvang. In al deze opvanglocaties kunnen de chimpansees veilig leven in een natuurlijke omgeving.

Het Jane Goodall Instituut Nederland draagt financieel bij aan de opvang van de chimpansees in deze opvangcentra. Gemiddeld kost de opvang van 1 chimpansee € 9.000 per jaar. De opvangcentra voelen nog steeds de gevolgen van de coronapandemie. De bezoekersaantallen bleven ook in 2023 achter en de inkomsten daaruit waren niet voldoende om de kosten te dekken. Grotere renovatieprojecten konden alleen doorgaan dankzij de hulp van de vele donateurs uit het wereldwijde Jane Goodall Institute netwerk.

Voor alle opvangcentra die het Jane Goodall Institute steunt, geldt dat er veel aandacht is voor het welzijn van de chimpansees. Dit wordt voortdurend gemonitord met behulp van de Chimpanzee Welfare Index.

WAT IS MOGELIJK GEMAAKT IN 2023 IN DE OPVANGCENTRA?

- Liefdevolle verzorging van 242 chimpansees
- Voedsel voor in totaal 242 chimpansees
- Ook speciale voeding voor baby chimpansees en zieke dieren
- Inzet van dierenartsen en medische zorg
- Veilige behuizing
- Reparaties aan gebouwen en hekwerk
- Rondleidingen voor bezoekers
- Voorlichtingsworkshops in dorpen rondom de opvangcentra

SNELLE ACTIE VAN KIBALE SNARE REMOVAL TEAM REDT LEVENS

In juni 2023 hebben de rangers van het Snare Removal Team een L'Hoest meerkat gered uit een valstrik tijdens een patrouille. De meerkat bleek verstrikt te zitten in een valstrik van ijzerdraad hoog in het struikgewas, zo'n 3 meter boven de grond. Direct na deze bevrijdingsactie hebben de rangers de lokale dierenarts ingeschakeld om de aap direct medische zorg te bieden. Dankzij deze snelle interventie was de verwonding van de aap niet al te diep en kan hij goed herstellen. Dit is erg goed nieuws, aangezien deze apen ook bedreigd worden door ontbossing en stroperij.

OPVANG VAN CHIMPANSEES

Opvangcentrum Ngamba Island, Oeganda

Op Ngamba Island wonen sinds 1998 ruim 50 chimpansees die zijn gered uit handen van stropers, handelaren of mensen die chimpansees illegaal als huisdier houden. Vaak worden deze dieren gewond of getraumatiseerd binnengebracht. Behalve het opvangen van chimpansees is het centrum op Ngamba Island ook open voor scholieren en toeristen die er kunnen leren over chimpansees en natuurbehoud.

Ngamba Island is een tropisch oerwoud ter grootte van 95 hectare. Hier kunnen de chimpansees veilig herstellen, rondzwerven en spelen in een veilige, semi-wilde omgeving. Ze kunnen de hele dag zelf naar eten zoeken, maar hun dieet wordt ook meerdere keren per dag aangevuld door de verzorgers. Daarnaast is er een volwaardige dierenkliniek en zijn er nachtverblijven waar ze terecht kunnen. Helaas kunnen de chimpansees niet meer helemaal terug de wildernis in, al lopen er onderzoeken naar herintroductie in het wild. Dankzij de steun van onze adoptanten hebben wij de verzorging en de opvang van de verweesde en geredde chimpansees in het opvangcentrum op Ngamba Island financieel kunnen ondersteunen. Ter ere van het 25-jarig bestaan van Ngamba Island bracht Jane Goodall in augustus een bezoek aan het opvangcentrum.

Dankzij de ontvangen donaties hebben we het welzijn van de chimpansees kunnen waarborgen. Ze ontvangen dagelijks onderdak en vier voedzame maaltijden per dag. Bovendien zijn essentiële renovaties voltooid aan de slaapfaciliteit van de chimpansees, waardoor deze nu versterkt is en een meer comfortabele omgeving biedt voor onze chimpanseegemeenschap.

Vanwege de grote veranderingen door COVID-19 en klimaatverandering zijn de strategieën herzien.

GEBOORTEBEPERKENDE IMPLANTATEN VOOR DE CHIMPS OP NGAMBA ISLAND

De ruim 50 chimpansees op Ngamba Island die zijn gered uit handen van stropers, handelaren of mensen die chimpansees illegaal als huisdier houden, leven in een semi-wilde omgeving. Helaas kunnen ze niet meer terug het wild in en natuurlijke groei van het aantal chimpansees op het eiland is ongewenst. Jaarlijks krijgen de vrouwelijke chimpansees daarom een implantaat die moet voorkomen dat ze ongewenst zwanger worden. Groei van het aantal chimpansees is natuurlijk prachtig, maar dan alleen in het wild.

Door een mooie samenwerking tussen **Dierenkliniek Breda** voor de implantaten en **Stichting Wings for Animals** voor het gratis vervoer naar Oeganda via stewardessen van KLM, zijn 35 implantaten gesponsord. Samen hebben zij ervoor gezorgd dat deze medicatie persoonlijk overhandigd werd aan het team van het opvangcentrum in Entebbe, Oeganda. En dat leverde blije gezichten op. Beide partners ontmoetten elkaar tijdens Jane's bezoek aan Nederland, waarna deze bijzondere samenwerking tot stand kwam. Dank voor deze mooie gift!

Het voortbestaan van de illegale handel in beschermde diersoorten wordt deels veroorzaakt door gebrek aan kennis onder de lokale bevolking. Educatie en bewustwording zijn daarom belangrijke onderdelen van ons werk. De activiteiten zijn uitgebreid naar het Budongo Central Forest Reserve, waar met 2.880 studenten van negen scholen contact is geweest om hen bewust te maken van het belang van natuurbescherming. Daarnaast wordt het lokale radioprogramma 'Ekijja Omanyire' uitgezonden in het district Buliisa. Dit programma helpt gemeenschappen bewust te maken van de voordelen van wilde dieren en streeft ernaar om de kijk op het behoud van ecosystemen te veranderen.

IN CIJFERS

- ♥ Opvang van 52 chimpansees
- ♥ Elke chimpansees krijgt 4 voedzame maaltijden per dag
- ♥ Volledige gezondheidscheck voor alle dieren
- ♥ Chimpansees door Nederlandse donateurs geadopteerd: Afrika, Tumbo, Nakuu, Baluku, Leo, Eddy, Connie, Megan, Ikuru, Sally, Asega, Baron, Nkumwa, Bolly en Nan

OPVANG VAN CHIMPANSEES

Opvangcentrum Chimp Eden, Zuid-Afrika

In Zuid-Afrika leven geen chimpansees in het wild, maar het Jane Goodall Institute runt er sinds 2006 wel het chimpansee-opvangcentrum Chimp Eden. Hier worden chimpansees opgevangen die politie- en opsporingsdiensten in heel Afrika uit handen van handelaren hebben weten te redden. De chimpansees die hier terechtkomen zijn zwaar getraumatiseerd: ze zijn gered uit de handel, uit circussen en nachtclubs.

Chimp Eden ligt even ten zuiden van Nelspruit, niet ver van het Kruger Park. Naast de rol als opvangcentrum voor chimpansees fungeert het tevens als educatief en toeristisch centrum. Het opvangcentrum wordt dagelijks bezocht door scholieren, toeristen en andere geïnteresseerden. Daarnaast loopt er een onderwijsprogramma waar kinderen uit de omliggende dorpen leren over chimpansees en duurzaamheid.

In 2023 heeft Chimp Eden haar inspanningen voortgezet om een veilig toevluchts-oord te bieden voor geredde chimpansees. Het opvangcentrum richt zich op zorg voor de 33 chimpansees, waarbij hun fysieke en emotionele welzijn centraal staat. Daarnaast zet Chimp Eden haar educatieve voorlichtingsprogramma's voort om bewustzijn te creëren over de benarde situatie van chimpansees in het wild en het belang van natuurbescherming.

De gezondheidscontroles worden uitgevoerd door een team van dierenartsen en studenten Diergeneeskunde van Onderstepoort Veterinary Institute. Elke chimpansee krijgt elke 18 maanden een volledige medische check.

Een groot gedeelte van het voedsel voor de chimpansees wordt gedoneerd door lokale boeren en supermarkten, maar dit wordt aangevuld om ervoor te zorgen dat de juiste mix van fruit en groenten in hun dagelijkse dieet wordt opgenomen. Sommige chimpansees hebben medische problemen en gebruiken supplementen en vitamines. Een aantal chimps hebben artritis en een paar van de vrouwtjes hebben schildklierproblemen.

Ondanks voortdurende uitdagingen, zoals beperkte financiering en middelen, blijft Chimp Eden toegewijd aan haar missie om chimpansees op te vangen en voor hen op te komen. Donaties blijven van cruciaal belang voor het voortbestaan van Chimp Eden. Alle ontvangen donaties zijn besteed aan de dagelijkse gang van zaken zoals voedsel, medische zorg, elektriciteit, beveiliging, voertuigen en het onderhoud van het opvangcentrum.

IN CIJFERS

- ♥ Opvang van 33 chimpansees
- ♥ Joao (80) is de oudste chimpansee en de jongste is Amari (6).
- ♥ Iedere chimpansee krijgt elke 18 maanden een volledig medisch onderzoek
- ♥ Het team bestaat uit 1 Manager Primaatverzorging, 1 assistent, 1 hoofdverzorger, 5 verzorgers, 1 algemene klusjesman, 1 tuinman, 4 gekwalificeerde tourgidsen en 1 Roots & Shoots coördinator
- ♥ Het opvangcentrum wordt maandelijks bezocht door ongeveer 500 tot 800 bezoekers

OPVANG VAN CHIMPANSEES

Opvangcentrum Tchimpounga, Republiek Congo

In de Republiek Congo ondersteunen we het opvangcentrum in het Tchimpounga Nature Reserve. Tchimpounga beslaat 129.000 hectare en bestaat uit regenwoud en savanne. Net als op Ngamba Island in Oeganda komen hier chimpansees terecht die zijn gered uit de handen van stropers, handelaren of mensen die chimpansees illegaal als huisdier houden.

Tchimpounga geeft al meer dan 30 jaar verweesde en mishandelde chimpansees een tweede kans. Chimpansees worden verzorgd in het hoofdreservaat, evenals op drie beboste eilanden (Tchibebe, Tchinzoulou en Ngombe) die zijn gekozen vanwege de natuurlijke bescherming die ze bieden. De onaangetaste bossen van de eilanden bieden een schat aan voedsel en leefgebied om een gezond, veilig leven in een semi-wilde omgeving te bieden voor de chimpansees die daar worden vrijgelaten.

Geen twee chimpansees zijn hetzelfde en het personeel bewaakt dan ook zorgvuldig de gezondheid van elk individu, terwijl ze ook hun gedrag patronen en persoonlijkheid kennen. Er worden individuele zorgplannen ontwikkeld voor elke chimpansee, waarmee hun welzijn wordt gewaarborgd, aangezien ze zijn geïntegreerd in groepen met andere chimpansees van wie de meesten geen familie van elkaar zijn.

In de Republiek Congo is armoede een van de belangrijkste oorzaken van de illegale handel in bushmeat en huisdieren, en mensen stropen om in hun levensonderhoud te voorzien. Het Jane Goodall Institute probeert met alternatieve bronnen van inkomsten stroperij te voorkomen. Zo heeft Tchimpounga bijna 100 lokale mensen in dienst en genereert het opvangcentrum jaarlijks bijna \$ 300.000 aan inkomsten voor lokale boeren door fruit en groente bij ze in te kopen. Dit gebeurt voornamelijk via de coöperatieve dorpsmarkt, waar 70% van de verkopers vrouw is.

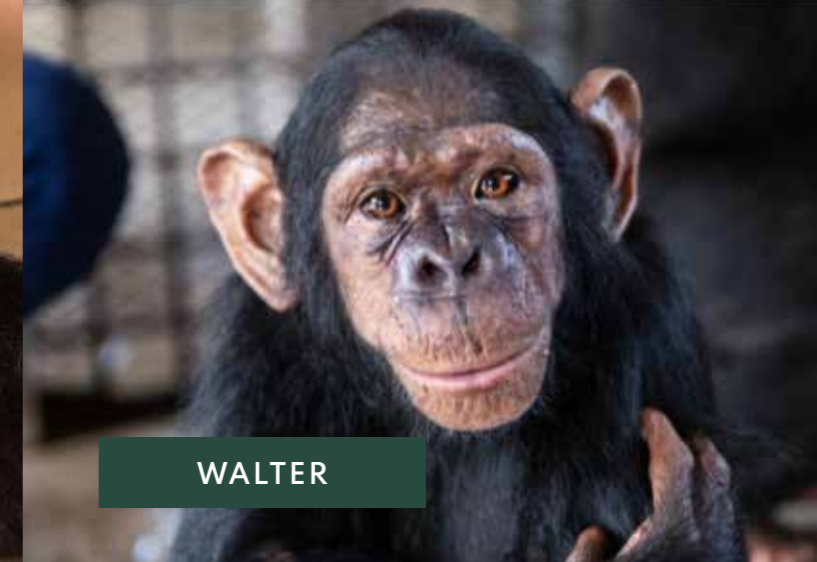
JOSE

JANUARIO

TINA

WALTER

ONTMOET DE NIEUWSTE BEWONERS VAN TCHIMPOUNGA

Chimpansees Walter, Jose, Januario en Tina zijn met hulp van vele mensen en organisaties, waaronder 'Wild at Life' uit benarde situaties in Angola gehaald. Walter en Jose zijn nog jong en maken nu deel uit van een groep van 12 andere jonge chimpansees in het opvangcentrum.

Bij Januario en Tina ging de introductie iets langzamer; voor volwassen chimpansees is het moeilijker om een verleden vol trauma's te verwerken. Tina heeft bijvoorbeeld haar hele leven alleen doorgebracht, als huisdier in een Angolese familie – iets wat voor een chimpansee, die in het wild in sociale groepen leven, ontzettend lastig is. De familie waar Tina haar leven lang woonde, heeft uiteindelijk toegestaan om Tina mee te nemen naar het opvangcentrum nadat de zoon van het gezin leerde over dierenwelzijn. In Tchimpounga gaan deze vier chimpansees een nieuw leven tegemoet.

Het Tchimpounga Sanctuary heeft in totaal 87 personeelsleden bestaande uit 10 dierenartsen, 65 verzorgers en 11 medewerkers, inclusief ondersteunend personeel dat zich richt op reparaties en onderhoud van apparatuur, gebouwen, voertuigen, boten en omheiningen voor de veiligheid.

Er worden 157 chimpansees verzorgd, waaronder Mbolo, een chimpansee die in 2023 verlamd raakte en gespecialiseerde zorg ontvangt, en Patricia, een baby chimpansee die is gered.

Naast chimpansees verzorgt het opvangcentrum ook andere bedreigde dieren, waaronder mandrillen, meerkatten, schubdieren en allerlei vogels en reptielen. Sommige van deze soorten zijn inmiddels succesvol geïntroduceerd in het wild. Tchimpounga werkt ook met speurhonden die zijn opgeleid om de aanwezigheid van dieren en munitie in auto's en bagage te signaleren.

Donaties worden vooral gebruikt voor voedsel, dierenartskosten, reparaties en onderhoud van gebouwen en omheiningen, en gezondheidscontroles. Zo is een nieuwe behuizing voor de mandrillen gebouwd om veiligere integraties en scheidingen mogelijk te maken. Ook de omheiningen van de chimpanseeverblijven moeten regelmatig onderhouden worden omdat ze in het vochtige klimaat snel roesten en verzwakken.

IN CIJFERS

- ♥ 157 chimpansees opgevangen in Tchimpounga
- ♥ 3 chimpansee groepen
- ♥ 33 chimpansees zijn geselecteerd voor potentiële herintroductie programma in het semi-wild op de eilanden
- ♥ 4 nieuwe chimpansees opgevangen
- ♥ Voor het eerst in Tchimpounga zijn er 2 jonge jakhalzen gered en opgevangen
- ♥ 15 mandrillen, 65 grijze papagaaien en 9 apen worden momenteel ook verzorgd
- ♥ 12 mandrillen zijn in het wild uitgezet en laten positieve tekenen zien van hun aanpassing aan hun nieuwe wilde omgeving
- ♥ Het team bestaat uit 10 dierenartsen, 65 verzorgers en 11 medewerkers, inclusief ondersteunend personeel
- ♥ Chimpansees door Nederlandse donateurs geadopteerd: Kauka, Gizmo, Lemba, Jeje, Anzac, Mambou, Petit Prince, Kudia, Mbebo, Moboulou, Timi en Covid

Herbebossing

Door bomen aan te planten en groene corridors aan te leggen die leefgebieden met elkaar verbinden, groeien de overlevingskansen van chimpansees en andere dieren. Met de projecten die onze organisatie ondersteunt, worden jaarlijks honderdduizenden bomen geplant en worden bestaande bossen beschermd.

Bescherming van bossen

Chimpansees kunnen alleen blijven voortbestaan als hun leefgebieden groot genoeg zijn.

Nieuwe bomen

Met de aanplant van nieuwe bomen groeit het leefgebied van de chimpansees.

Het ideaal

Een gezonde planeet waarin mens, dier en natuur in harmonie samenleven en ieder individu het verschil maakt.

**“We need the green trees.
We need the sky. We need the birds.
We need to feel part of them.”**

DR. JANE GOODALL

HERBEBOSSING

Gombe National Park, Tanzania

In Tanzania leven nog ongeveer 2.500 chimpansees in het wild, maar hun leefgebied wordt ernstig bedreigd door ontbossing. Door de groeiende bevolking is er steeds meer vraag naar land, hout en landbouwgrond. Om ontbossing tegen te gaan en om het leefgebied van de chimpansees te vergroten, planten we samen met de lokale bevolking nieuw bos rondom Gombe National Park. Sinds 2018 zijn er 1.5 miljoen bomen geplant en zijn er vijf heuvels weer helemaal bebost.

De regio rondom Gombe was voorheen een groen gebied, maar heeft zwaar te lijden gehad onder menselijke invloeden en bestond tot voor kort uit kale, dorre heuvels. Met als gevolg een enorm verlies aan biodiversiteit en leefomgeving van talloze unieke soorten die ieder ecologisch een belangrijke rol vervullen, waaronder de chimpansee.

Met het bosaanplantproject worden snelgroeiende bomen geplant rondom huizen, akkers, scholen en dorpen, waarvan het hout gebruikt kan worden voor brandhout zodat er geen bomen gekapt hoeven te worden in de bossen op de heuvels waar de chimpansees leven. Daarnaast worden de heuvels weer bebost met inheemse bomen om groene corridors aan te leggen om de leefgebieden van chimpansees te vergroten.

Om verzekerd te zijn van genoeg zaailingen zijn er de laatste vijf jaar boomkwekerijen in 10 dorpen opgericht en 11 kwekerijen bij scholen. De bomen die hiervandaan komen worden geplant in de nabijheid van scholen en dorpen. Deze projecten worden opgezet en geleid door jongeren van Jane's Roots & Shoots programma. De kwekerijen samen kweken honderdduizenden stekjes totdat deze groot genoeg zijn om te worden aangeplant.

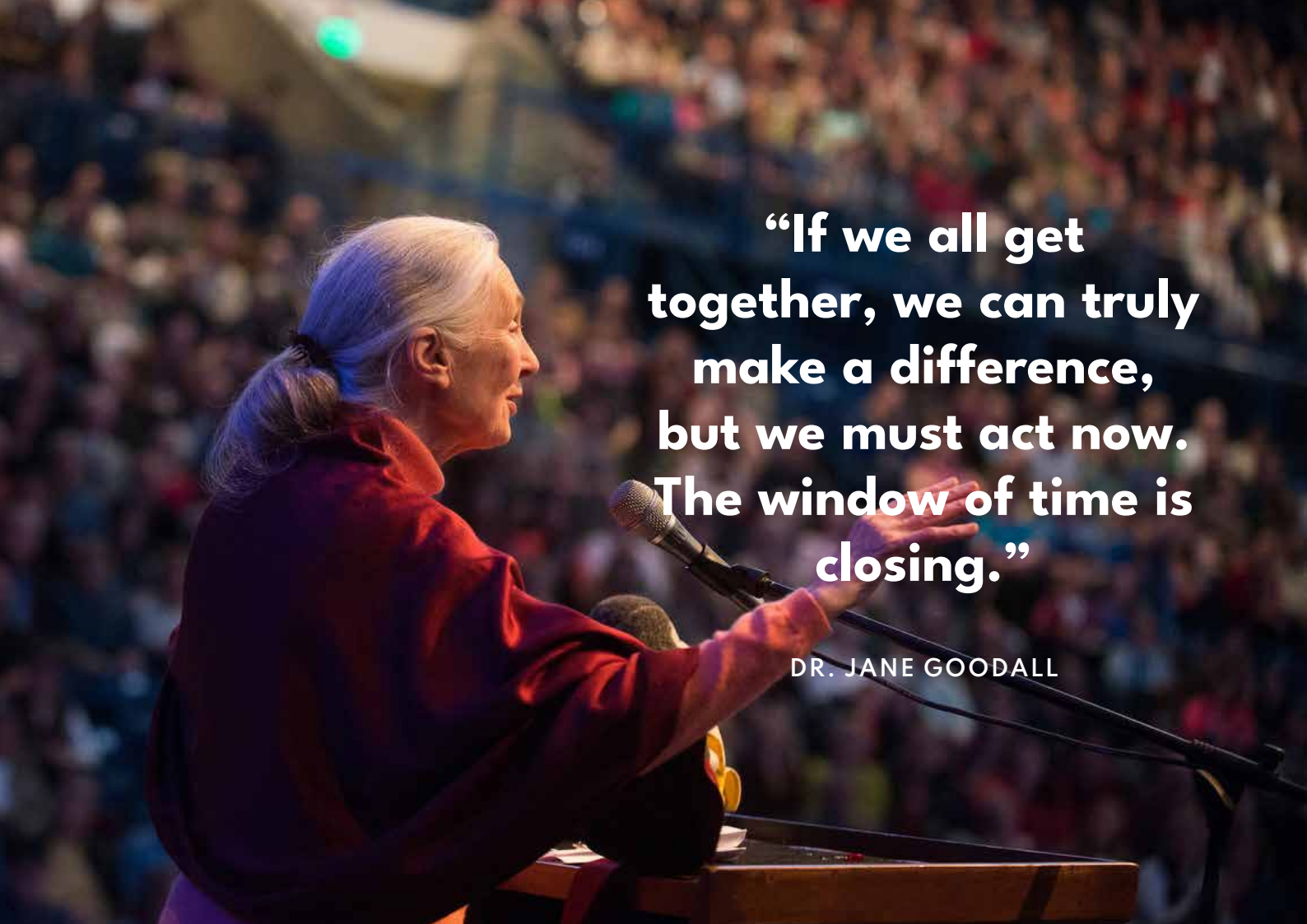
Opmerkelijk in 2023 is dat 21 boeren uit deze dorpen actief hebben deelgenomen aan het project door 37.984 bomen verspreid over hun erf te planten als bosjes voor grensafbakening. Dit illustreert een groeiende betrokkenheid binnen de lokale gemeenschap voor duurzaam grondgebruik. Een mooie ontwikkeling.

BENJAMIN SILIAKO (13)

Benjamin (Mtanga, Tanzania) is een 13-jarige leerling van de Mtanga basisschool. Hij zit bij de Roots & Shoots groep op zijn school, waar zijn vader, Siliako Filippo, één van de pilotboeren is die bomen op zijn boerderij plant. Benjamin leerde over het belang van bomen tijdens een boomplantproject via Roots & Shoots. Geïnspireerd door zijn vader en de groep besloot Benjamin om ook bomen te gaan planten. Hij vroeg zijn vader om 1,5 hectare land en begon met planten. Hij heeft inmiddels al 560 bomen geplant.

Benjamin vertelt: "In 2021 nam ik een zaailing van een papjaboom mee naar huis en plantte die achter ons huis. Tegen het einde van het jaar was ik zo gelukkig om de papaja's van de boom te kunnen oogsten. Ik ben erin geslaagd om 560 bomen te planten, en ik voel me elke keer gemotiveerd als ik zie dat mijn inspanningen zijn vruchten hebben afgeworpen. Mijn vrienden komen graag langs en ze worden geïnspireerd om ook bomen te gaan planten."

“If we all get together, we can truly make a difference, but we must act now. The window of time is closing.”

DR. JANE GOODALL

IN CIJFERS

- ♥ In 10 dorpen zijn in totaal 611.983 stekjes gekweekt
- ♥ 21 lokale boeren hebben 37.984 bomen geplant, waarvan 34.235 bomen (90%) het hebben overleefd
- ♥ Succesvolle training van 80 nieuwe leerlingen via de Roots & Shoots groepen

Verder heeft het project bijgedragen aan de natuurlijke regeneratie van 5 gedegradeerde heuvels, die in totaal 56 hectare land omvatten. Dit initiatief omvatte samenwerking met 15 lokale boeren die ermee akkoord gingen om bestaande boomstronken onaangeroerd te laten, waardoor natuurlijke hergroei mogelijk werd.

Met deze verschillende initiatieven helpen we de regio rondom Gombe en de lokale gemeenschappen op weg naar een duurzamere toekomst. Door lokale gemeenschappen te ondersteunen bij het beheren van hun eigen bossen en bewustwording over het milieu te bevorderen, draagt het project bij aan belangrijke inspanningen om koolstof op te slaan. Dit is goed voor zowel het lokale ecosysteem als de wereldwijde strijd tegen klimaatverandering.

Dit jaar waren er 8 activiteiten gepland, waarvan er 6 zijn uitgevoerd.

IMPACT VAN HET ROOTS & SHOOTS PROGRAMMA

De jongeren van de Roots & Shoots projecten spelen een belangrijke rol in de bescherming van de aanplant op de heuvels. Zij zijn overtuigd van het belang ervan en overtuigen vervolgens andere dorpsbewoners. Zij geven hun opgedane kennis door en organiseren bijvoorbeeld excursies naar de herstelde bossen zodat iedereen met eigen ogen kan zien hoe dit herstel bijdraagt aan de biodiversiteit en een duurzame toekomst.

Om bosbranden in deze kwetsbare gebieden te voorkomen, zijn brandgangen aangelegd en zijn leerlingen uitgerust met kennis over het voorkomen van bosbranden. Bovendien hebben 10 scholen hun eigen boomkwekerijen opgericht en bomen geplant op hun schoolterreinen.

Het bosaanplantproject in het westen van Tanzania wordt mede mogelijk gemaakt door onze partner Greenchoice.

2.1 MILJOEN BOMEN GEPLANT IN GOMBE, TANZANIA

Samen met onze partner Greenchoice en de lokale bevolking in Tanzania hebben we de afgelopen vijf jaar 2,1 miljoen bomen geplant op de heuvels van Gombe National Park. Hiermee vergroten we niet alleen het leefgebied van de chimpansees maar van alle flora en fauna in dit gebied. Ook de honderden gezinnen in nabijgelegen dorpen profiteren mee door meer werkgelegenheid, toegang tot medische zorg en educatie. En met hulp van Jane's Roots & Shoots worden de boompjes geplant.

Manager duurzaamheid & bosprojecten, Ruben Veeffkind vertelt: "Dat zijn precies de redenen waarom Greenchoice ervoor kiest om met het Jane Goodall Instituut Nederland samen te werken. Wij investeren in natuurprojecten om zo de impact op het klimaat beperkt te houden. Daarnaast verbeteren we hiermee niet alleen de biodiversiteit, maar helpen we ook de lokale gemeenschappen. Dat is wat we bedoelen met positieve energie."

EXPLORE TANZANIA DOET SCHENKING VOOR NIEUWE BOMEN IN GOMBE

Met een prachtige gift van ruim € 3.000 van Explore Tanzania aan Roots & Shoots Tanzania kunnen we samen met de kinderen en de lokale bevolking nog meer bomen planten in het gebied rondom Gombe National Park, de plek waar Jane Goodall destijds haar onderzoek naar chimpansees begon. Namens ons en Roots & Shoots Tanzania: bedankt!

Agroforestry

AGROFORESTRY

Democratische Republiek Congo

Net als in veel andere landen wordt ook in Democratische Republiek Congo (DRC) veel oerbos gekapt voor landbouwgrond. Om de bossen hiertegen te beschermen en om de lokale gemeenschappen te helpen, heeft het Jane Goodall Institute agroforestry projecten opgezet. Hiermee stimuleren we gemeenschappen die rondom bosreservaten wonen hun landbouw op een duurzamere manier te bedrijven en het leefgebied van chimpansees en gorilla's intact te laten. Lokale Roots & Shoots groepen spelen een cruciale rol als lokale influencers voor natuur.

In 2021 zijn in North Kivu, in het oosten van DRC, op drie verschillende locaties boslandbouwprojecten gestart. Deze locaties zijn allemaal aandachtsgebieden in het 'Great Ape Conservation Action Plan', een plan dat ontwikkeld is om zowel de gorilla als de oostelijke chimpansee in deze regio te beschermen.

In de eerste fase van het project is er veel aandacht besteed aan de rol van de plaatselijke bevolking. De focus lag in eerste instantie bij het betrekken van lokale autoriteiten en leiders binnen de plaatselijke gemeenschappen door het organiseren van focusgroepen. Dankzij het inventariseren van de aanwezige plantsoorten konden de juiste gewassen en inheemse boomsoorten gekozen worden om mee te starten. Lokale boeren hebben trainingen gevolgd om met deze werkwijze aan de slag te gaan. Kaalgekapte stukken grond zijn weer aangeplant met jonge bomen.

WAT IS BOSLANDBOUW?

Boslandbouw (agroforestry) brengt bosbeheer en agricultuur samen. Het is een duurzame benadering van landgebruik waarbij zowel gewassen als bomen en planten op hetzelfde stuk grond worden geteeld. Op deze manier wordt natuur zoveel mogelijk behouden of hersteld, terwijl grond tegelijkertijd voor landbouw in gebruik genomen kan worden.

Deze programma's stellen de lokale bevolking in staat om op een duurzame manier in hun levensonderhoud te voorzien, zonder te hoeven jagen op beschermde diersoorten zoals de chimpansee. Het komt de biodiversiteit ten goede, de bodemkwaliteit wordt beter, het levert meer opbrengst op en de bomen helpen het water vast te houden. Door deze landbouwtechniek – die natuurlijke ecosystemen nabootst en te midden van biodiversiteit voedsel produceert – te omarmen, kunnen we voorkomen dat boeren steeds op zoek moeten naar een nieuw stuk oerbos omdat het vorige perceel is uitgeput.

De boeren hebben met eigen ogen kunnen zien dat de opbrengst toeneemt door bomen te laten staan en te werken in harmonie met de natuur. De bomen zijn in 2023 verder gegroeid. Belangrijk voor de volgende fase is dat het werk goed gemonitord wordt en dat de boeren ondersteuning krijgen met het vinden van afzetmarkten om de verbouwde gewassen te kunnen verkopen.

Het Agroforestry project is mede mogelijk gemaakt door de steun van de Turing Foundation en het Otterfonds. We zijn op zoek naar nieuwe financiële partners voor dit project.

IN CIJFERS

- ♥ Het Jane Goodall Institute werkt al sinds 2005 in het oosten van DRC om een groot en belangrijk leefgebied van de chimpansees te beschermen.
- ♥ Sinds 2011 is het Jane Goodall Institute de coördinator van het consortium 'Ushiriki', een samenwerkingsverband van 20 natuurpartners die actief zijn in een bosgebied van 270.000 km². Het Agroforestry project maakt deel uit van dit overkoepelende Ushiriki-programma.

Jane Goodall's Roots & Shoots

De enorme energie, het enthousiasme en de toewijding van jongeren is een belangrijke reden voor Jane Goodall om hoop te houden. Daarom richtte ze het jongerenprogramma Roots & Shoots op, nu een wereldwijde beweging welke inmiddels actief is in meer dan 60 landen.

Jongeren kiezen zelf hun project dat lokaal, behapbaar en zichtbaar is. Van bomen planten, afval opruimen tot het aanleggen van een moestuin. Hiermee maken ze impact in hun eigen omgeving en inspireren ze tegelijkertijd anderen om hetzelfde te doen. In 2023 bestond Jane's Roots & Shoots programma 32 jaar.

ROOTS & SHOOTS

Tanzania

Jongeren spelen een grote rol bij het aanplanten van bos in Tanzania. Ze helpen bij het opkweken van de zaailingen op school en met het planten ervan. Ook spelen ze een belangrijke rol in de bewustwording onder dorpsbewoners. Ze organiseren bijeenkomsten met de leiders van het dorp en excursies naar de nieuw aangeplante bossen op de heuvels rond Gombe National Park zodat mensen met eigen ogen kunnen zien hoe waardevol bomen zijn voor de toekomst van het leven op onze aarde.

IN CIJFERS

60+ landen

Roots & Shoots is een wereldwijde actiegerichte community opgericht door Dr. Jane Goodall in 1991. Het programma heeft als doel jongeren over de hele wereld te inspireren, te empoweren en aan te moedigen.

1.47 miljoen deelnemers

Het laat jongeren zien hoe ze hun passies kunnen volgen, samen acties kunnen ondernemen en de verandering kunnen teweegbrengen die onze wereld nodig heeft. Zo kunnen we samen zorgen voor een betere toekomst voor mens, dier en milieu.

12.000 groepen

Roots & Shoots moedigt jongeren aan om praktische positieve verandering door te voeren door leraren en teamleiders gratis middelen te bieden en een plek om hun succesverhalen met de wereld te delen.

330.000 uur

De tijd wereldwijd besteed aan lokale projecten om in actie te komen voor mens, dier en milieu. Ook in Nederland zijn jongeren op verschillende manieren in actie gekomen. Daarbij zijn onder andere in totaal 2.9 miljoen bomen geplant door alle Roots & Shoots groepen samen.

ROOTS & SHOOTS

Nederland

Het Roots & Shoots programma van Jane Goodall is erop gericht om kinderen wereldwijd te stimuleren om in actie te komen voor een wereld waarin mens, dier en natuur in harmonie leven. Dit programma is al meerdere jaren actief in Nederland, met de aanstelling van een Roots & Shoots coördinator is afgelopen jaar een solide basis gelegd voor verdere groei.

Samen met onze partner Accenture werd in 2022 de strategie tegen het licht gehouden. Daarnaast is er een vaste Roots & Shoots coördinator ingehuurd en zijn er verkenningen voor strategische partnerships uitgevoerd, waaruit de partnership met Spacebuzz is voortgekomen. Daarnaast hebben er verschillende workshops plaatsgevonden door het land waarmee we ongeveer 350 jongeren hebben bereikt.

Tijdens het event met Jane in Burgers' Zoo in Arnhem waarbij de samenwerking met SpaceBuzz werd aangekondigd, waren er in totaal 695 aanmeldingen van deelnemers: 345 volwassenen, 40 leerkrachten en 350 jongeren.

Bij de door leerlingen opgezette projecten waren onder andere een geldinzamelingsactie voor het lokale dierenasiel, een inzamelingsactie voor de voedselbank en het ontwerp van een duurzame binnentuin voor de school. Hiermee hebben de kinderen zich op uiteenlopende manieren ingezet voor mens, dier en natuur.

Anoek van Hofwegen, directeur Titus Brandsmaschool Hilversum: "Wij hebben hier op deze school al een paar keer mee mogen doen aan het aanbod van SpaceBuzz. En we hebben elke keer gezien wat het doet met leerlingen en hoe mooi dit initiatief is. Dit jaar mogen we ook nog eens de pilot aangaan met Roots & Shoots. Wij zien dat de diepgang onze leerlingen heel veel brengt. En we zien nu al hele mooie initiatieven. Dus wat dat betreft hebben we heel veel vertrouwen in de toekomst".

25-jarig bestaan JGI Nederland

Op een koude novemberavond in 2023 kwamen onze oprichters samen om het 25-jarig bestaan van het Jane Goodall Instituut Nederland te vieren. Het instituut, ontstaan uit de wens van Dr. Jane Goodall voor een wereldwijde bescherming van chimpansees en hun leefgebieden, is inmiddels actief in meer dan 34 landen. In 1998 werd de Nederlandse tak opgericht, met professor en primatoloog Jan van Hooff (87) als eerste voorzitter.

Van links naar rechts: Roy Borghouts (mede-oprichter & fotograaf), Marvin Egberts (mede-oprichter & penningmeester), AdJan Brouwer (huidige voorzitter) & Jan van Hooff (mede-oprichter & voorzitter).

EVENEMENTEN

Jane bezoekt Nederland

“Het bijzondere aan Jane Goodall is, is dat ze wereldwijde bekendheid geniet en tot de groten der aarde behoort. En toch heel bescheiden is gebleven. Dat is haar kracht! Ze heeft het vermogen om gewoon met iedereen om te gaan alsof ze ieders gelijke is. En zo presenteert ze zich ook. Jane heeft ons vooral laten zien dat je als wetenschapper visionair kunt zijn!”

Jan van Hooff, primatoloog en oprichter JGI Nederland

EVENEMENTEN

JANE BEZOEKT NEDERLAND

Roots & Shoots Nederland + SpaceBuzz in Burgers' Zoo

Dr. Jane Goodall bracht in eind april een driedaags-bezoek aan Nederland ter ere van het 25-jarig bestaan van het Jane Goodall Instituut Nederland. Op de eerste dag sprak ze in het kader van Roots & Shoots, het jongerenprogramma van Jane Goodall, in Burgers' Zoo in Arnhem. Daar kondigde ze ook de samenwerking aan met SpaceBuzz, het educatieprogramma van astronaut André Kuipers, waarbij kinderen onder andere een virtual reality ervaring beleven in een raketvoertuig.

Door beide educatieve programma's aan elkaar te verbinden, worden kinderen in groepen 7 en 8 van de basisschool geïnspireerd door de schoonheid en de kwetsbaarheid van planeet aarde. Ze worden aangezet om oplossingen te verzinnen waarmee ze zelf de aarde kunnen helpen en concrete actie te ondernemen, binnen en buiten de school. Tijdens de Roots & Shoots workshop, gepresenteerd door bioloog Auke-Florian Hiemstra, konden de jonge deelnemers niet alleen Burgers' Zoo ontdekken, maar ook een bezoek brengen aan de SpaceBuzz (waar we ook Jane Goodall zelf tegenkwamen!) en zelf aan de slag gaan. Jane ging in gesprek met een aantal kinderen en er waren presentaties van kinderen die al een Roots & Shoots project hebben opgezet.

Auke-Florian Hiemstra maakt deel uit van Jane's Circle of Hope; een groep inspirerende Nederlanders die – in de voetsporen van Jane Goodall – haar boodschap van hoop verder uitdragen.

SpaceBuzz maakt de schoonheid en de kwetsbaarheid van de aarde voelbaar. Roots & Shoots biedt handelingsperspectief om aan de slag te gaan voor een betere wereld. Dit maakt de combinatie van beide educatieprogramma's, die ook internationaal willen gaan samenwerken, ijzersterk.

JANE BEZOEKT NEDERLAND

Een middag van hoop in Den Haag

Op de tweede dag gaf Jane in het World Forum in Den Haag een inspirerende lezing voor een uitverkochte zaal. Met de aankoop van een ticket voor dit evenement, steunen de 2.000 bezoekers tevens de projecten van JGI in Afrika. Jane vertelt aan interviewer Merel Westrik: "Rustiger aan doen? Ik ben bijna 90, mijn tijd begint op te raken dus ik moet juist extra vaart maken!" En die vaart zat er goed in tijdens het wervelende bezoek aan Nederland.

Na afloop van haar lezing werd Dr. Jane Goodall benoemt tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau. De koninklijke onderscheiding werd uitgereikt door minister voor Natuur en Stikstof Christianne Van der Wal. Zij prees de 89-jarige Jane Goodall voor haar baanbrekende onderzoek en levenslange inzet voor natuurbescherming, waarbij ze een bron van inspiratie is geweest voor met name vrouwen en meisjes wereldwijd. Jane nam zelfs nog even de tijd om achter de schermen onze belangrijkste partners te spreken en te bedanken voor hun waardevolle steun.

ROY BORGHOUTS GEËERD DOOR DR. JANE GOODALL

Roy Borghouts, één van de oprichters van JGI Nederland, ontving uit handen van Jane Goodall een prachtig bronzen beeldje als dank voor zijn betrokkenheid en bijdrage aan het Jane Goodall Instituut Nederland in de afgelopen 25 jaar. Een speciaal moment!

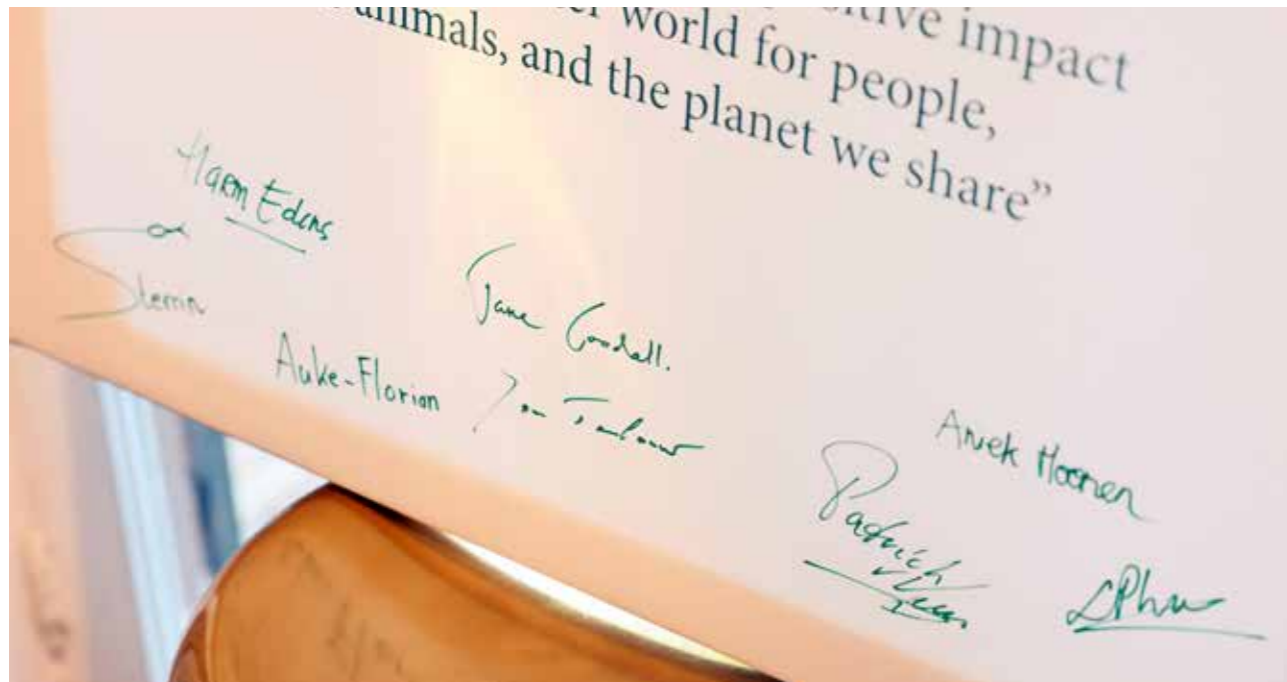
JANE BEZOEKT NEDERLAND

Start van Jane's Circle of Hope

Het Jane Goodall Instituut Nederland is bijzonder trots op de oprichting van Jane's Circle of Hope: een groep inspirerende Nederlanders die – in de voetsporen van Jane Goodall – haar boodschap van hoop verder uitdragen en anderen willen inspireren om in actie te komen voor een betere wereld voor mens, dier en natuur. Elk op hun eigen manier, met hun eigen expertise en vanuit de gedeelde passie om de wereld een beetje mooier te maken.

Zondag 30 april 2023 was de aftrap en Jane Goodall was erbij. Na haar inspirerende inleiding, haar wijze levenslessen, het met elkaar delen van verhalen, emoties, zorgen en hoop, was het moment daar om het 'commitment' te ondertekenen. Een memorabel moment!

Jane's Circle of Hope bestaat uit: Aniek Moonen, Jan Terlouw, Li An Phoa, Sterrin Smalbrugge, Harm Edens, Auke-Florian Hiemstra en Patrick van Veen. Veel dank voor jullie enthousiasme en betrokkenheid!

In de media

Rondom Jane's bezoek aan Nederland was er behoorlijk wat aandacht voor Jane en haar boodschap van hoop. Zo was zij te gast in het tv-programma Wintergasten en waren er meerdere interviews in de Nederlandse media; zoals Opzij magazine, Trouw, NRC, Het Parool, AD en LINDA. magazine. Deze media aandacht zorgde samen met Jane's bezoek aan ons land onder andere in een piek in het website bezoek en verdubbeling van het aantal nieuwsbrief inschrijvingen in de eerste helft van het jaar.

JANE GOODALL TE GAST IN TV-PROGRAMMA WINTERGASTEN

Op 2 januari 2023 was Dr. Jane Goodall te gast in het VPRO tv-programma Wintergasten. Presentatrice Janine Abbring sprak met de destijds 88-jarige Jane Goodall in Bournemouth (Engeland), de stad waar Jane opgroeide en waar ze nog steeds haar kerstdagen doorbrengt. Het was een prachtige en inspirerende uitzending waarin zowel de levensloop van Jane als actuele kwesties aan bod kwamen. Ondanks deze problematiek geeft Jane ons op haar karakteristieke wijze manier reden tot hoop en zet ze aan tot actie.

In de aanloop naar de uitzending en daarna kreeg Jane's interview veel mediaaandacht. Op de dag van de tv-uitzending, die 143.000 kijkers trok, en de dag erna, waren #JaneGoodall en #Wintergasten zelfs trending online. Een positieve bijdrage aan de naamsbekendheid van Jane Goodall en het Jane Goodall Instituut Nederland.

“Wintergast Jane Goodall legde de lat meteen gigantisch hoog met haar scherpe observaties.”

De Volkskrant

Een wijze oude dame sprak: Hoop is een kwestie van actie

Janine Abbring die de fascinerende chimpanseeskundige Jane Goodall (88) interviewde: verrassend genoeg hield hun gesprek in Wintergasten bar weinig publiek vast, maandag na Nieuwsuur op NPO2. Terwijl er niets mis is met de categorie 'oud en waardevol', zoals Tussen kunst en kitsch diezelfde avond op NPO1 met glanzende kijkcijfers bewees. De VPRO had dan ook veel meer sjeu moeten meegeven aan het gesprek, dat oogde als een wel heel somber aftreksel van Zomergasten. Jane Goodall verdient meer kleur.

Jane Goodall in Wintergasten

‘Als we apathisch worden gaan, we eraan’

Wintergasten duurt half zo lang als Zomergasten, maar de opzet is dezelfde: een gast kiest een aantal fragmenten als leidraad voor een wezenlijk en verdiepend gesprek over alles waar hij of zij voor staat. Dat gesprek vindt plaats aan een tafel, waaraan iets magisch moet gebeuren opdat de moderne mens zijn intrinsieke onrust even vergeet en zich in een magistraal gesprek laat meezuigen. Maar maandag deed het donkere en sombere decor van een wetenschapscentrum in Bournemouth – Goodalls thuisstad – kijkers blijkbaar afhaken. Ten onrechte: ga er alsnog voor zitten en u zult genieten van Goodalls wijze woorden. En zelfs moed vatten om ook dit jaar weer monter voorwaarts te blijven gaan. Ook al vertelde Goodall zeer moe te zijn. De eerste seconden zat ze zelfs met gesloten ogen, alsof ze tot in haar diepste vezels concentratie en energie aan het opdiepen was. Abbring haakte daar mooi op in, door haar te vragen met dichte ogen het beeld terug te vinden van de jonge Jane. En daar kwam

een verlegen meisje te voorschijn dat altijd volmaakt gelukkig werd van de natuur. Dat zich urenlang vermaakte in de eigen tuin of op de klippen bij zee, toekijkend hoe een vogel haar jongen vliegvlug (nieuw woord geleerd!) maakte.

Haar levensloop is bemoedigend voor iedereen die denkt dat hij slechts voor een dubbeltje geboren is. Goodall kon niet naar de universiteit, daar hadden haar ouders het geld niet voor. Haar gebrek aan wetenschappelijk keurslijf stelde Goodall in staat de natuur te bekijken met een open blik. En dat was precies waarom de beroemde antropoloog en paleontoloog Louis Leaky juist

Goodall uitkoos om chimpansees te bestuderen, voor zijn evolutie-onderzoek. Toentertijd vond de wetenschap dat je dieren geen ‘menselijke’ eigenschappen als emoties of probleemoplossend vermogen kon toedichten. Goodall wist wel beter, dankzij haar hond Rusty. “Iedereen met een huisdier wist dat de professoren fout zaten.” En zo werd ze wereldberoemd toen ze vastlegde hoe ‘haar’ chimpansee David Greybeard een stok gebruikte om smakelijke termieten uit hun nest te lepelen.

Goodall liet zich kennen als vrouw die begrijpt dat je de wereld moet zien als een geheel. En dat armoedebestrijding de enige manier is om de natuur te beschermen. En dat je mensen alleen in beweging krijgt als je hun hart weet te raken. De ontregelende acties van Extinction Rebellion vindt ze een foute benadering. “Dan krijg je mensen juist tegen je”, zegt ze. “Ik bewandel een ander pad.” En ze vertelde hoe ze doorgaat met lezingen, praten met CEO's en bezoeken van juist Republikeinse staten in de VS. Al is ze dus doodmoe. “Maar als we apathisch worden gaan we eraan”, zegt ze. Haar missie is mensen hoop te laten houden. Volgens Goodall kunnen wij allemaal de moed erin houden met simpele actie: vuilnis oprapen of geld inzamelen voor Oekraïne.

Haar grote heiden zijn Churchill en Zelenki, mannen die hun mensen moed in weten te spreken wanneer de situatie hopeloos lijkt. Mannen op wie zij best veel lijkt.

Renate van der Bas

BAS&BOS
kijken tv

“Het begon voor Wintergast Jane Goodall allemaal met Tarzan, ‘maar hij trouwde de verkeerde Jane’.”

Het Parool

Maar hij kneep zachtjes in m'n vingers. Zo stellen chimpansees elkaar gerust.

“Jane Goodall was als meisje jaloers op Jane van ‘Tarzan’: ik was een betere partner geweest.”

LINDA. Magazine

EVENEMENTEN

JAARVERSLAG 2023

29

WIJ BEDANKEN

Onze partners

Greenchoice voor hun doorlopende steun in Tanzania met het herplanten van bomen op de Gombe heuvels. **Turing Foundation** en het **Otterfonds** voor hun donaties waarmee het agroforestry project in de Democratische Republiek Congo (DRC) mogelijk gemaakt wordt. **Accenture** voor hun financiële steun aan het Kibale Snare Removal Project, hun steun bij het onderzoeken van het verzilveren van CO2-emissierechten en hun strategische adviezen voor het uitrollen van ons Roots & Shoots programma. **Explore Tanzania** voor de donatie om bomen te planten in Tanzania. **Stichting Weteringschans** voor hun steun aan de bouw van een dierenkliniek in Kibale National Park ter ondersteuning van het Kibale Snare Removal project. **Stichting Wildlife** voor hun terugkerende steun aan Gombe Research Centre in Tanzania. **Stichting Huijskes-Van Doorne** voor hun royale gift **Stichting Apenheul** voor hun donatie aan de meerkatten in Tchimpounga. **Dierenkliniek Breda** en **Wings for Animals** voor de donatie en het transport van implantaten voor Ngamba Island. **SpaceBuzz** voor de samenwerking met Roots & Shoots Nederland.

Onze vrijwilligers

Onze stichting is klein, maar wordt groot door de inzet van de vele betrokken vrijwilligers. Heel veel dank aan alle vrijwilligers, met speciale dank aan alle vrijwilligers die hebben geholpen tijdens het bezoek van Jane in Nederland, het communicatieteam en de vele Roots & Shoots vrijwilligers.

Tevens bedanken we onze sponsors **Burgers' Zoo**, **De Hoorneboeg**, **Buitenleven Vakanties**, **Waste2Wear** en **Greengiving** voor hun bijdrage aan de evenementen tijdens Jane's bezoek aan Nederland eind april.

Onze donateurs

Met de ontvangen donaties, giften, erfenissen en legaten van zowel particulieren en bedrijven kunnen we het bijzondere levenswerk van Jane voortzetten. We ondersteunen hiermee projecten die allemaal bijdragen aan een betere wereld. Veel dank! Mevr. **A. Ottenheim** die donaties inzamelde voor Roots & Shoots toen ze afscheid nam als directeur-bestuurder bij het samenwerkingsverband PPO-NK. Kunstenaar **Tanja Noteboom** die 10 van haar beelden verkocht en de volledige opbrengst van € 5.000 euro doneerde aan onze projecten. Wat een bijzondere actie. Dhr. **M. Beets** Voor zijn voortdurende steun aan het Chimp Eden opvangcentrum in Zuid-Afrika.

EXPOSITIE KUNSTENAAR TANJA NOTEBOOM BRENGT € 5.000 OP

Kunstenaar Tanja Noteboom heeft de kwetsbare natuur als inspiratiebron gebruikt voor haar kunstwerken, waarbij bezoekers tijdens haar expositie langs een tempel met aap-achtige koppen wandelden. Zij vertelt: "Het is mijn missie om de mens te inspireren in dialoog te blijven met de natuur".

Tanja doneerde de opbrengst van haar expositie, een prachtig bedrag van € 5.000, aan onze projecten. Wat een prachtig initiatief, bedankt Tanja!

Onze adoptanten

De verzorging en de opvang van chimpansees in de opvangcentra Ngamba Island (Oeganda) en Tchimpounga (DRC) kunnen we financieel ondersteunen door de periodieke bijdragen die we ontvangen van onze trouwe adoptanten. Dit is cruciaal voor de structurele hulp die wij kunnen geven in het voortbestaan en het welzijn van de chimpansees. Met speciale dank aan **Silja Verhoeven** van Silvers HR voor haar steun en adoptie van chimpansee Silver op Ngamba Island. Onze dank is groot!

Nalatenschappen

M.T. Ritz Welter In 2022 ontvingen wij € 45.000 uit de erfenis en in 2023 de einddonatie van € 23.863. **J.E.M.T. Strous** voor de donatie in 2022 van € 77.175 en in 2023 de einddonatie van € 10.508 via haar nalatenschap. Tevens ontvingen wij € 2.550 van de einddonatie van **L. Blazer**.

Bevriendende organisaties

Mikkel Hofstee van **Lifeguard** voor zijn steun aan onze organisatie **Evelien van der Zaken** voor het doneren van 10% van elk verkocht schilderij. **John Frank Hoekzema** voor het maken van bronzen chimpansee beeldjes speciaal voor het Jane Goodall Instituut Nederland, waarvan de gehele opbrengst naar de bescherming van chimpansees en hun leefgebieden gaat. **Erik Philippus** voor het doneren van € 300 van elke pasteltekening van jouw favoriete huisdier, aan ons instituut. **Werker Notariaat** voor het kosteloos inzetten van hun ervaren professionals gespecialiseerd in familie en erfrecht. Tevens bedanken we **Youbedo B.V.**, **Eeko CCC B.V.**, **Stichting Bada**, **M4H B.V.**, **Driessen Holding**, **Samafleur Holding B.v.**, **De Reede Advocatuur**, **Chartwell** en **Speaker Ideas**. Veel dank voor jullie steun!

Van links naar rechts: Ellen Hendrix, Liesbeth Rutgers, Dr. Jane Goodall, AdJan Brouwer, Maarten van der Schaaf en Madelon Otto.

ORGANISATIE

Het bestuur

Het bestuur van het Jane Goodall Instituut Nederland is eindverantwoordelijk voor de stichting. Het bestuur bepaalt met zijn beleidsplan de koers van de stichting en delegeert (het overgrote deel van) de taken aan het team.

De bestuursleden ontvangen geen financiële vergoeding voor hun werkzaamheden. Bestuurders worden benoemd voor een periode van vijf jaar en kunnen eenmalig worden herbenoemd voor een periode van nog eens maximaal vijf jaar. Het Jane Goodall Instituut Nederland ontvangt geen subsidies en is afhankelijk van giften en donaties.

SAMENSTELLING BESTUUR

Per 31 december 2023 kende het vijfkoppige bestuur de volgende samenstelling:

- Dhr. A. J. Brouwer (voorzitter)
- Mevr. L.L.F. Rutgers (penningmeester)
- Mevr. E. Hendrix (secretaris)
- Mevr. M.C.B. Otto (bestuurslid) en
- Dhr. M. Van der Schaaf (bestuurslid)

Het team

Het Jane Goodall Instituut Nederland heeft twee vaste medewerkers in dienst. De dagelijkse leiding is in handen van countrymanager Monique Spaan (onbepaalde tijd contract sinds mei 2023) met ondersteuning van marketing communicatie manager Jacolien Vreugdenhil (bepaalde tijd, jaarcontract). In totaal vormen hun uren samen 1 FTE.

Daarnaast heeft Jeanine Eleveld de opdracht om de werkzaamheden rondom het Roots & Shoots programma te coördineren. Tevens is er een team van vrijwilligers actief op het gebied van marketing & communicatie (social media), Roots & Shoots workshops en algemene activiteiten. Voor het organiseren van het evenement rondom de komst van Jane Goodall naar Nederland is tijdelijk een externe evenement manager aangetrokken.

Toelichting jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. Doel van deze richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor fondsen bijeengebracht werden. Specifiek is deze verkorte versie opgesteld voor externe doeleinden en publicatie.

VERSLAGGEVING PERIODE

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

ALGEMEEN

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Financiële instrumenten omvatten vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, schulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt voor reële waarde. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd voor de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente methode. Aangezien van kortlopende financiële instrumenten de reële waarde nauwelijks afwijkt van de nominale waarde, wordt hiervoor de nominale waarde gehanteerd.

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

JAARREKENING

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met een jaarlijkse lineaire afschrijving op basis van de verwachte economische levensduur. Het afschrijvingspercentage voor inventaris is 12%.

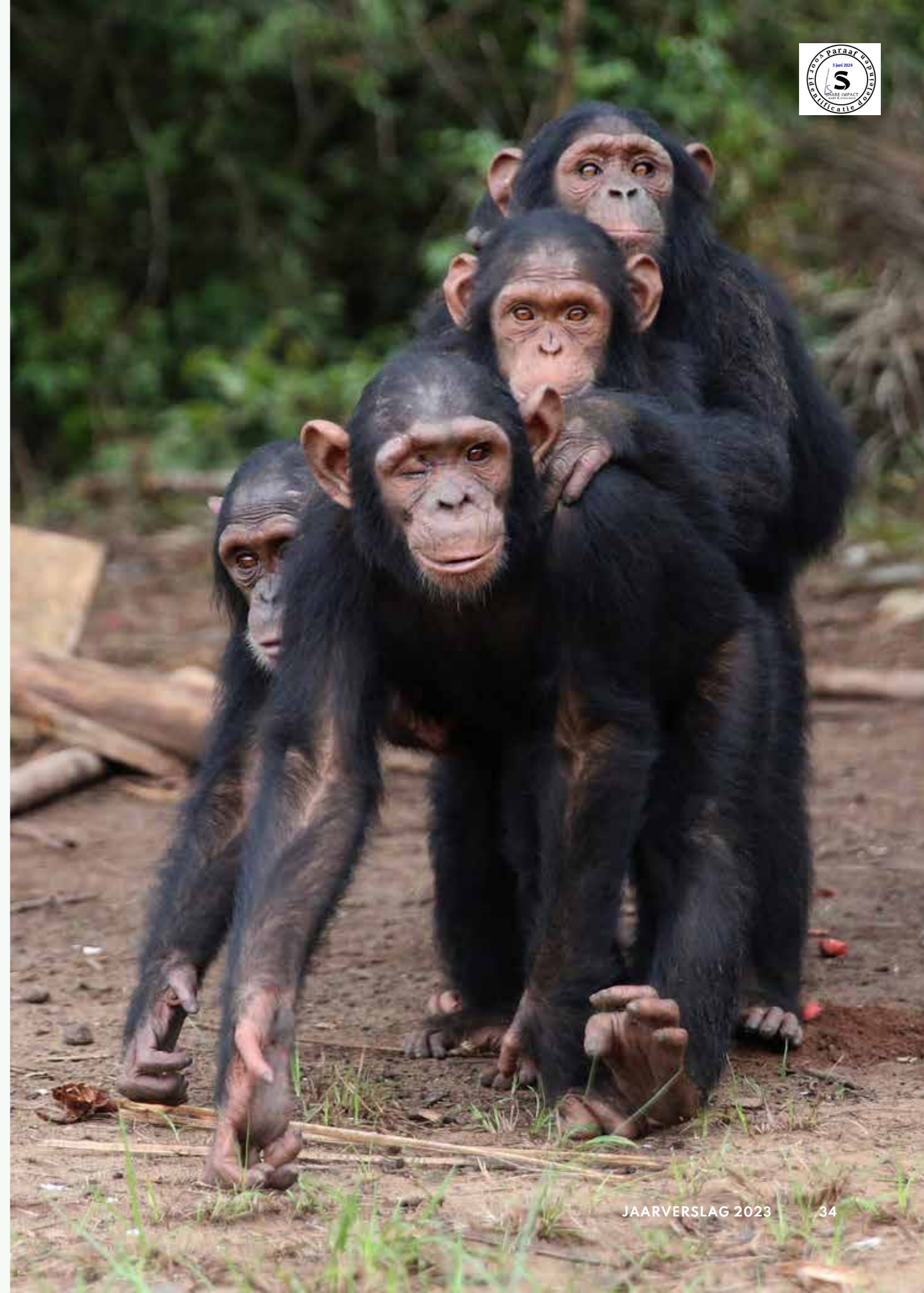
VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde, eventueel onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

De kosten en opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in het economisch verkeer. Het gaat daarbij om diensten en producten die het Jane Goodall Instituut Nederland ook zou hebben moeten inkopen indien zij deze niet in natura zou hebben ontvangen. Algemene charity kortingen worden niet gezien als giften in natura. Het verwerken van de giften in natura heeft geen effect op het resultaat en het vermogen, maar alleen een volume-effect op de baten en lasten. De baten worden verantwoord onder de baten uit eigen fondsenwerving, de lasten worden verantwoord onder de kostenposten waaronder zij normaliter ook zouden worden meegerekend.

Toelichting balans

BALANS			
	31-12-2023		31-12-2022
	€		€
ACTIVA			
MATERIËLE VASTE ACTIVA			
Inventaris en apparatuur	1.344		1.737
		1.344	1.737
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorraden			
Vorderingen en overlopende activa			
Debiteuren			
Liquide middelen	417.664		273.747
		417.664	273.747
TOTAAL ACTIVA	419.009		275.484
PASSIVA			
Continuïteitsreserve	80.000		80.000
Algemene reserve	221.136		116.293
Bestemmingsreserve	104.240		74.645
		405.376	270.938
OVERLOPENDE PASSIVA EN KORTLOPENDE SCHULDEN			
Overlopende passiva	-		108
Crediteuren	8.980		
Loonheffing	1.462		1.573
Reservering vakantiegeld	3.192		2.865
		13.634	4.546
TOTAAL PASSIVA	419.009		275.485

CONTINUÏTEITSRESERVE

De continuïteitsreserve dient ter dekking van de financiële risico's op de korte termijn met als doel het waarborgen dat het Jane Goodall Instituut Nederland haar activiteiten in de toekomst kan blijven voortzetten. Richtlijn reserves Goede Doelen: de maximaal toegestane continuïteitsreserve bedraagt anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie.

KOSTEN WERKORGANISATIE

Personeel	€	79.773
Huisvesting		-
Kantoor en algemeen	€	23.406
Afschrijving en rente	€	392
Kosten werving baten	€	14.395
Totaal	€	117.966

In 2022 is op basis van een risicoanalyse besloten de continuïteitsreserve vast te stellen op € 80.000. Het bestuur vindt de omvang van de continuïteitsreserve, 68% van de kosten van de werkorganisatie, op basis van het ingeschatte risico voldoende.

BESTEMMINGSRESERVES

Reserves worden gevormd bij de bestemming van het resultaat. Bij de bestemming van het resultaat kunnen tevens bestemmingsreserves worden gevormd dan wel bestaande bestemmingsreserves worden gemuteerd. De mutaties kunnen toevoegingen of onttrekkingen zijn. Zo kan bij de resultaatbestemming door toevoeging een bestemmingsreserve worden gevormd voor toekomstige uitgaven of lasten. Het verloop van de reserves is te zien op de volgende pagina.

BESTEMMINGSRESERVES

	SALDO 31-12-22 €	TOE- VOEGING €	ONT- TREKKING €	SALDO 31-12-23 €
RESERVES				
Continuïteitsreserve	80.000			80.000
Algemene reserve	116.293	104.843		221.136
Bestemmingsreserves	74.645	135.975	106.381	104.240
Opvangcentrum Ngamba Island	15.538	17.075	15.566	17.047
Opvangcentrum Tchimpounga	53.037	13.457	25.000	41.494
Opvangcentrum Chimp Eden	-	7.500	7.500	-
Greenchoice Tanzania Boomplant	987	46.250	46.562	675
Gombe Tanzania	1.070	23.201	-	24.271
Kibale Snare Removal & Vet Intervention	4.013	13.028	11.753	5.288
Tanzania R&S programma	-	15.465	-	15.465
TOTAAL RESERVES	270.938			405.376

Het jaar 2023 is afgesloten met een positief resultaat van € 134.437. Er is geen dotatie gedaan aan de continuïteitsreserve. Aan de bestemde reserves is voor diverse projecten in totaal € 29.594 toegevoegd. De dotatie aan de algemene reserves is € 104.843.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	EXPLOITATIE 2023 €	BEGROTING 2023 €	JAARREKENING 2022 €
BATEN			
Particulieren	133.787	185.000	97.679
Bedrijven	199.881	175.000	101.000
Fondsen	75.500	100.000	110.000
Overige Baten	61.142	55.000	1.144
TOTAAL BATEN	470.310	515.000	319.508
LASTEN			
Afrika projecten	184.339	311.205	189.733
Roots en Shoots NL	47.921	32.790	30.495
Besteed aan doelstelling	232.260	343.995	220.228
Kosten fondsenwerving	57.715	87.510	41.688
Beheer en administratie	45.898	39.595	28.627
TOTAAL LASTEN	335.873	471.100	290.544
SALDO BATEN EN LASTEN	134.437	43.900	28.964

Toelichting baten en lasten

In april mochten wij Dr. Jane Goodall verwelkomen. Haar driedaagse bezoek heeft voor veel traffic op onze social media kanalen gezorgd en zowel bij het Roots & Shoots programma bij Burgers' Zoo in Arnhem als de lezing in Den Haag hebben wij vele (potentiële) donateurs en sponsors mogen verwelkomen.

Dankzij extra donaties en de kaartverkoop van het evenement zijn de inkomsten van particulieren hoger uitgekomen dan in 2022. De geplande extra fondsenwervende campagne(s) hebben onder andere door het bezoek van Jane Goodall nog onvoldoende invulling gekregen waardoor de totale opbrengsten uit donaties lager uitkwamen dan begroot.

Ondanks dat hebben wij 2023 wederom met een mooi resultaat afgesloten, dankzij de extra inkomsten van het bezoek van Jane Goodall, de giften van een aantal (vermogens)fondsen en bedrijven.

DE BESTEDINGEN AAN ONZE DOELSTELLINGEN

Al vele jaren kunnen wij dankzij de steun van onze donoren aan het adoptieprogramma vele chimpansees opvangen en hen een veilige omgeving bieden die zo veel als mogelijk hun natuurlijke habitat benaderd. Naast de opvang op Ngamba Island (Oeganda) en Tchimpounga (Republiek Congo), steunen wij ook opvangcentrum Chimp Eden (Zuid-Afrika).

Wij konden het Kibale Snare Removal Team in Oeganda wederom ondersteunen dankzij een donatie van onze partner Accenture.

Het herbebossingsproject op de heuvels van Gombe, Tanzania ontving weer de jaarlijkse donatie van onze donatie partner Greenchoice. Ook andere partners steunden dit project; deze donaties worden in de loop van 2024 besteed.

Ons Agroforestry project in de Democratische Republiek Congo (DRC) is mogelijk gemaakt door de donaties van Turing Foundation en het Otterfonds.

KOSTEN FONDSWerving

Het afgelopen jaar is verder geïnvesteerd in de website en een verdere implementatie van het CRM-systeem. Voor het organiseren van het evenement rondom de komst van Dr. Jane Goodall is tijdelijk een evenement manager aangetrokken. De kosten bleven, ondanks deze extra investeringen, ruim binnen de begroting.

KOSTEN BEHEER EN ADMINISTRATIE

De beheer & administratie kosten overstegen de begroting enigszins mede door de inhuur van externe dienstverlening en investeringen in IT.

KOSTEN VERDEELSTAAT

In de kosten verdeelstaat worden alle kosten verdeeld over de rubrieken in de Staat van Baten en Lasten.

KOSTEN VERDEELSTAAT					
	DOELSTELLING		Werving Baten		Exploitatie 2023 €
	Afrika Projecten €	R&S Nederland €	Marketing & communicatie €	Beheer en administratie €	
KOSTEN					
Doelbesteding	106.381	–	–	–	106.381
Personeelslasten	45.602	26.058	32.573	26.058	130.292
Kantoorkosten	7.022	3.511	8.192	4.681	23.406
Verkoopkosten	22.350	15.964	12.771	12.771	63.857
Overig	2.984	2.388	4.178	2.388	11.938
TOTAAL	184.339	47.921	57.715	45.898	335.873

RATIO'S

Het kengetal besteed aan de doelstelling is lager dan begroot. Eind 2023 zijn een aantal grote donaties ontvangen van bedrijven die in de eerste helft van 2024 worden besteed aan het beoogde project. De kosten beheer en administratie zijn voor een kleine organisatie in verhouding tot de totale lasten vaak hoger dan de peers. Doordat wij werken met slechts in totaal 1 FTE worden voor verschillende ondersteunende diensten tijdelijk externen ingehuurd.

	RATIO'S					
	REALISATIE 2023 €		BEGROTING 2023 €		REALISATIE 2022 €	
Besteed aan doelstelling	<u>232.260</u>	69%	<u>343.995</u>	73%	<u>220.228</u>	76%
Totale lasten	335.873		471.100		290.544	
Besteed aan doelstelling	<u>232.260</u>	49%	<u>343.995</u>	67%	<u>220.228</u>	69%
Totale baten	470.310		515.000		319.508	
Wervingskosten	<u>57.715</u>	12%	<u>87.510</u>	17%	<u>41.688</u>	13%
Geworven baten	470.310		515.000		319.508	
Beheer en administratie	<u>45.898</u>	14%	<u>39.595</u>	8%	<u>28.627</u>	10%
Totale lasten	335.873		471.100		290.544	

BEGROTING 2024 - 2025

	BEGROTING 2024 €	BEGROTING 2025 €
BATEN		
Particulieren	215.000	230.000
Bedrijven	200.000	350.000
Fondsen	150.000	200.000
Overige Baten	40.000	35.000
TOTAAL BATEN	605.000	815.000
LASTEN		
Afrika projecten	328.355	421.795
Roots and Shoots NL	40.778	37.415
Besteed aan doelstelling	369.133	459.210
Wervingskosten	106.723	99.028
Beheer en administratie	48.495	43.413
TOTAAL LASTEN	524.350	601.650
SALDO BATEN EN LASTEN	80.650	213.350

Personeelskosten

Het Jane Goodall Instituut Nederland heeft twee medewerkers in dienst. De countrymanager heeft een dienstverband van 24u per week (60%) en de marketing & communicatie medewerker een dienstverband van 16u per week (40%). Hiermee was 1 FTE werkzaam in 2023.

Het bestuur stelt de hoogte van de beloning van de countrymanager vast. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in april 2023.

KOSTEN COUNTRYMANAGER

Brutosalaris	€	40.358
Vakantiegeld	€	3.229
Sv lasten (wg deel)	€	2.744
Pensioenlasten	€	1.278
Totaal	€	47.609

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning neemt het Jane Goodall Instituut Nederland (JGI) de Regeling beloning directeuren van goederdoelenorganisaties in acht (zie www.goederdoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. Dit leidt bij de functie countrymanager tot een zogenaamde BSD-score van 290 punten. Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen en de werkgeversbijdrage bleven voor de countrymanager binnen het in de regeling opgenomen maximumbedrag van € 86.045 per jaar (BSD score 281-310).

Samenstelling bestuur

Het bestuur is onbezoldigd. Per 31-12-2023 kende het bestuur de volgende samenstelling: dhr. A.J. Brouwer (voorzitter), mevr. L.L.F. Rutgers (penningmeester), mevr. E. Hendrix (secretaris), dhr. M. Van der Schaaf (lid), mevr. M.C.B. Otto (lid).

Laten we 2023 afsluiten met een persoonlijk bericht van Dr. Jane Goodall:

“Het zijn donkere tijden over de hele wereld en het is soms moeilijk om hoopvol te blijven, maar dit jaar hebben we zoveel positiefs bereikt. Samen met de JGI chapters over de hele wereld hebben we een enorme impact gehad!”

DR. JANE GOODALL

Bedankt voor jouw steun dit jaar!

Jane Goodall Instituut
Nederland

WWW.JANEGOODALL.NL